

Revistă lunară de cultură creștină

VESTITORUL

Editată de Episcopia Română Unită cu Roma, Greco-Catolică, Oradea

Oradea, 27 aprilie

Seria I, Anul XXXII, Nr. 10 (379), 2025

Revista *Vestitorul* urează, cu prilejul Sfintei Sărbători a Paștelui,
tuturor colaboratorilor, cititorilor și credincioșilor
Sărbători Fericite!

CRISTOS A ÎNVIAT!

SCRISOARE PASTORALĂ

LA SĂRBĂTOAREA ÎNVIERII DOMNULUI
2025*„Fecioară curată, bucură-te!**Că Fiul tău a înviat a treia zi din mormânt.**Veseliți-vă, popoare”!***Dragi credincioși,**

„Bucuria evangheliei umple inima și viața celor care se întâlnesc cu Isus”, aducând lumină și binecuvântare. Astăzi, trăim și noi bucuria acestei întâlniri cu Domnul cel Înviat! „Cu moartea pe moarte călcând...”, după cum spune troparul Învierii, cei care se lasă mântuiți de Isus sunt eliberați de păcat, de tristețe, de golul sufletesc și de izolare. „Cu Isus Cristos, bucuria se naște și renaște mereu.” (1) **Veseliți-vă, popoare!**

Isaia, în Vechiul Testament, profetește: „El a fost străpuns pentru păcatele noastre și zdrobit pentru fărâdelegile noastre... și prin rănilor Lui noi toți ne-am vindecat.” (2) Da, noi toți, creștinii, am păcătuit, dar acum, prin iubirea necuprinsă a lui Dumnezeu, suntem vindecați. Pentru multele fărâdelegi ale omenirii, Cristos a trecut prin pătimire: „a murit, a fost îngropat, a înviat și s-a arătat. Iubirea Tatălui L-a înviat pe Cristos prin puterea Spiritului.” (3)

VESTITORUL**P.S.S. Virgil Bercea: Președinte****Redacția și administrația:****Pr. Olimpiu Todorean:** redactor coordonator**Ioan F. Pop:** secretar de redacție**Colaboratori:**

Mihaela Caba-Madarasi, Cristian Ciulea, Ioan Dărbăneanu, Alin Crețu, Maria-Mirela Filimon, Eugen Ivuț, Silvia Pantiș.

Adresa:

410210 - Oradea, str. Ep. Mihai Pavel, 4;

E-mail: olimpiu35@yahoo.it;

Tel: 0722.450.013

Abonamente și difuzare: Claudiu Boda

Magazin „Sfânta Tereza”

Str. Ep. Mihai Pavel nr. 4

410445 - Oradea; Tel: 0744.958.932

I.S.S.N. 1454 - 8526

Isus Cristos, „asemenea lui Iona, care a stat trei zile și trei nopți în pântecul chitului” (4), a înviat a treia zi, precum spun Scripturile, și ne cheamă „să reînnoim întâlnirea personală cu El, în orice loc și situație ne-am afla.” (5) Pentru că El este „speranța, este darul prin care Dumnezeu ne ține în picioare, este acea putere interioară care ne susține în fața dezamăgirilor vieții și ne permite să mergem înainte cu bucurie.” (6)

Dragi credincioși,

Suntem în Anul Iuliu Hossu, un an plin de lumină și de aduceri aminte. Să ne lăsăm călăuziți de cuvintele Cardinalului: „Credința noastră este viața noastră.” Persecutorii Bisericii au fost convinși că au pecetluit definitiv piatra pe mormântul ei și pe cel al episcopilor noștri. Cu toate acestea, deși au trecut 40 de ani de tăcere, perioada de pibegie a Bisericii Greco-Catolice are o încărcătură simbolică profundă, un timp biblic ce răsună în istorie: 40 de zile și 40 de nopți a durat potopul; 40 de zile și 40 de nopți a petrecut Moise pe muntele Sinai; 40 de ani a rătăcit poporul lui Israel prin pustiu, înainte de a ajunge în pământul făgăduinței; 40 de zile a postit și a fost ispitit Isus în deșert, înainte de a-Și începe propovăduirea; 40 de zile au trecut de la Înviere până la Înălțarea Domnului. Acest timp binecuvântat reflectă speranța neclintită în Domnul și biruința finală a adevărului și a dreptății lui Dumnezeu. „Această speranță este darul prin care Dumnezeu ne ține în picioare...” (7)

Astăzi, în lumina acestei speranțe, ne ridicăm și cântăm împreună cu toți martirii: „Luminează-te, luminează-te, noule Ierusalime, că mărirea Domnului peste tine a răsărit; saltă acum și te bucură, Sioane” (8); „Că din moarte la viață și de pe pământ la cer, Cristos Dumnezeu ne-a trecut pe noi, cei ce cântăm cântare de biruință.” (9)

„Învierea va străluci, nelegiuirea nu va rămâne biruitoare, minciuna se va destrăma, iar adevărul va străluci biruitor”, spune Cardinalul Iuliu

Hossu în memoriile sale. Aceste cuvinte ne înalță și ne ajută să cântăm cu toată ființa noastră în ziua de Paști: cu adevărat, Cristos a înviat! Căci Biserica noastră a renăscut din întuneric prin puterea lui Cristos, iar din tăcerea ei s-a ivit o lumină vie, care dăinuie în credință, curaj și speranță.

Dragi credincioși,

Vă îndemn să vă aduceți aminte de acele momente pline de durere, când „Maria Magdalena stătea afară, lângă mormânt, plângând; și pe când plângea...”, doi îngeri o întreabă cu blândețe: „Femeie, de ce plângi?” Iar răspunsul ei, cuprins de jale, răsună în toată tristețea lumii: „Pentru că L-au luat pe Domnul meu și nu știu unde L-au pus.” (10)

Câtă durere, câtă pierdere, câtă tristețe și deznădejde răsună în acest strigăt: „L-au luat pe Domnul și nu știu unde L-au pus!” În acele momente, Maria Magdalena își aduce aminte de păcatele sale, dar și de iertarea divină a Domnului; își amintește de greutățile și prejudecățile oamenilor, dar mai ales de iubirea milostivă și necondiționată a lui Isus. Lacrimile ei se transformă în semințe de bucurie, iar drumurile frânte devin căi de comuniune deplină cu Domnul.

Și noi, adesea, suntem purtați de vânturile tristeții și încercați de dureri ce par fără sfârșit. Fiecare zi aduce alte încercări, alte poveri. Rătăcim uneori pe cărările strâmbe și încurcate ale vieții, dar chiar și în mijlocul acestor încercări, răsună în inimile noastre strigătul de bucurie al Mariei: „Învățătorule!” - un strigăt de eliberare, de recunoaștere, de speranță reînviată. Este strigătul ucenicilor „când L-au văzut pe Domnul”. Este strigătul întregii umanități, eliberată din ghearele păcatului și ale morții. Este și strigătul nostru de biruință: „Învățătorule!” Este Ziua Învierii – popoare, luminați-vă!

Iubiți credincioși,

În mijlocul vremurilor tulburi ale lumii de astăzi, suntem chemați să ne bucurăm cu inimă curată – căci astăzi este Ziua Învierii: „Să ne luminăm, popoare, în lumina Celui ce a biruit

moartea.” (11) Lumea aceasta ne poate oferi confortul, satisfacțiile și plăcerile sale efemere. Dar noi, creștinii, suntem chemați să privim dincolo de toate acestea și să căutăm bucuria profundă și nestrămutată, care vine doar din taina Învierii. De multe ori, lumea ne pare întoarsă pe dos, răsturnată, plină de confuzie și încercări. Însă Dumnezeu ne cheamă să fim lumina ce străbate întunericul, să fim coerenți și autentici, să nu uităm că L-am întâlnit pe Cristos – și acea întâlnire ne-a transformat viața, dăruindu-ne un nou orizont și o nouă dimensiune a existenței.

Dincolo de războaie și amenințări, dincolo de apăsările și neliniștile fiecărei zile, dincolo de împlinirile superficiale, de izolarea și tristețea care ne înconjoară, rămân viața, speranța și bucuria adevărată în Cristos. Noi, creștinii, avem partea cea bună: „Împăratul vine smerit și biruitor” (12), „trecându-ne din moarte la viață și de pe pământ la cer.” (13) El, Domnul timpului și al istoriei, luminează întunericul și deschide inimii noastre orizontul vieții adevărate, pline de iubire.

Dragii mei,

„Nu vă temeți! Deschideți larg porțile lui Cristos!” (14) „Îndrăzniți, Eu sunt, Domnul!” (15) „Strigați de bucurie, cerurilor, bucură-te, pământule, și tresăltați de bucurie, munților, pentru că Domnul a mângâiat poporul Său.” (16)

Așadar, iubiți credincioși, în lumina acestei sărbători sfinte, să pășim cu inimi curate pe calea credinței, întăriți de biruința lui Cristos asupra morții și mângâiați de speranța care nu înșală.

Să fim vestitori ai Învierii prin viața noastră, să aprindem lumina în sufletele celor din jur și să nu obosim niciodată să rostim, cu credință vie și bucurie deplină: Cristos a înviat!

+ Virgil Bercea
Episcop

(1) Cf. *Evangelii Gaudium*, 1; (2) Isaia 53,5; (3) Cf. *Spes non Confundit*, 20; (4) Cf. Matei 12,40; (5) Cf. *Evangelii Gaudium*, 1; (6) Cf. *Spes non confundit*, 4; (7) Cf. *Spes non confundit*, 4; (8) Catavasia Învierii, 9; (9) Catavasia Învierii, 8; (10) Cf. Ioan 20, 11-20; (11) Cf. Catavasia Învierii, 1; (12) Cf. Zaharia 9, 9; (13) Cf. Catavasia Învierii, 1; (14) Cf. Ioan Paul al II-lea, 22 aprilie 1978; (15) Matei 14, 27; (16) Cf. Isaia 49, 13.

Alocuțiunea Papei Francisc la Rugăciunea *Angelus*

Să trăim Postul Mare ca timp de vindecare

30.03.2025

Iubiți frați și surori, duminică frumoasă!

În Evanghelia de astăzi (Lc 15,1-3.11-32) Isus își dă seama că fariseii, în loc să fie mulțumiți pentru că păcătoșii se apropie de El, se scandalizează și murmură pe la spate. Atunci Isus le relatează despre un tată care are doi fii: unul pleacă de acasă, însă după aceea, ajuns în mizerie, se întoarce și este primit cu bucurie; celălalt, fiul „ascultător”, mâniat pe tatăl său, nu vrea să intre la sărbătoare. Astfel, Isus revelează inima lui Dumnezeu: mereu milostiv față de toți; vindecă rănilor noastre ca să ne putem iubi ca frați.

Praiubiților, să trăim acest Post Mare, cu atât mai mult în Jubileu, ca timp de vindecare. Și eu îl experimentez astfel, în suflet și în trup. De aceea le mulțumesc din inimă tuturor celor care, după imaginea Mântuitorului, sunt pentru aproapele instrumente de vindecare prin cuvântul lor și cu știința lor, cu afectul și cu rugăciunea. Fragilitatea și boala sunt experiențe care ne unesc pe toți; însă cu mult mai mult suntem frați în mântuirea pe care Cristos ne-a dăruit-o. Încercându-ne în milostivirea lui Dumnezeu Tatăl, să continuăm să ne rugăm pentru pace: în martirizata Ucraina, în Palestina, Israel, Liban, Republica Democrată Congo și Myanmar, care suferă atât de mult și din cauza cutremurului.

Urmăresc cu preocupare situația în Sudanul de Sud. Reînnoiesc apelul meu insistent la toți liderii, ca să pună angajarea maximă pentru a diminua tensiunea din țară. Trebuie puse deoparte divergențele și, cu curaj și responsabilitate, să se așeze în jurul unei mese și să demareze un dialog constructiv. Numai așa va fi posibil să se aline suferințele populației sud-sudaneze iubite și să se construiască un viitor de pace și stabilitate. Și în Sudan războiul continuă să secere victime nevinovate. Îndemn părțile aflate în conflict să pună pe primul loc salvagardarea vieții fraților lor civili; și doresc să fie demarate cât mai repede noi negocieri, capabile să asigure o soluție durabilă la criză. Comunitatea internațională să mărească eforturile pentru a face față catastrofei umanitare înspăimântătoare.

Mulțumire fie lui Dumnezeu că există și fapte pozitive: citez de exemplu ratificarea Acordului despre delimitarea graniței între Tadjikistan și Kirghizstan, care reprezintă un rezultat diplomatic optim. Încurajez ambele țări să continue pe acest drum. Maria, Mama milostivirii, să ajute familia umană să se reconcilieze în pace.

Degetul lui Dumnezeu

6.04.2025

Iubiți frați și surori,

Evanghelia din această a cincea duminică din Postul Mare ne prezintă episodul femeii prinse în adulter (In 8,1-11). În timp ce cărturarii și fariseii vor să o ucidă cu pietre, Isus îi restituie acestei femei frumusețea pierdută: ea a căzut în țărână; Isus pe acea țărână trece degetul Său și scrie pentru ea o istorie nouă: este „degetul lui Dumnezeu”, care îi mântuiește pe fiii Săi (cf. Ex 8,15) și îi eliberează de rău (cf. Lc 11,20).

Praiubiților, ca în timpul internării, și acum în convalescență simt „degetul lui Dumnezeu” și experimentez mângâierea Sa grijulie. În ziua Jubileului Bolnavilor și al Lumii Sănătății, îi cer Domnului ca această atingere a iubirii Sale să ajungă la cei care suferă și să îi încurajeze pe cei care se îngrijesc de ei. Și mă rog pentru medici, asistenți medicali și lucrători sanitari, care nu întotdeauna sunt ajutați să lucreze în condiții adecvate și, uneori, sunt chiar victime ale agresiunilor. Misiunea lor nu este ușoară și trebuie susținută și respectată. Doresc să se investească resursele necesare pentru îngrijiri și pentru cercetare, pentru ca sistemele sanitare să fie inclusive și atente față de cei mai fragili și față de cei mai săraci.

Mulțumesc deținuților din închisoarea pentru femei de la Rebibbia pentru biletul pe care mi l-au trimis. Mă rog pentru ele și pentru familiile lor. În Ziua Mondială a Sportului pentru Pace și Dezvoltare, doresc ca sportul să fie semn de speranță pentru atâtea persoane care au nevoie de pace și de incluziune socială și mulțumesc asociațiilor sportive care educă în mod concret la fraternitate.

Să continuăm să ne rugăm pentru pace: în martirizata Ucraina, lovită de atacuri care provoacă multe victime civile, între care atâtea copii. Și același lucru se întâmplă la Gaza, unde persoanele sunt reduse să trăiască în condiții inimaginabile, fără adăpost, fără hrană, fără apă curată. Să tacă armele și să se reia dialogul; să fie eliberați toți ostacii și să se ajute populația! Să ne rugăm pentru pacea în tot Orientul Mijlociu; în Sudan și Sudanul de Sud; în Republica Democrată Congo; în Myanmar, încercat dur și de cutremur; și în Haiti, unde răbufnește violența, care în urmă cu câteva zile a ucis două călugărițe. Fecioara Maria să ne păzească și să mijlocească pentru noi!

Biroul de presă al Sfântului Scaun publică mici texte al Papei Francisc pentru rugăciunea *Angelus* de duminică. De asemenea cere rugăciuni pentru pace pentru diversele locuri afectate de războaie. Redăm aici textele papale.

ADUNAREA PLENARĂ DE PRIMĂVARĂ COMECE

Foto: Ada Lushi/COMECE

Episcopii Uniunii Europene s-au reunit la Nemi (Italia) în perioada 26-28 martie 2025 pentru Adunarea plenară de primăvară a COMECE. Din partea Conferinței Episcopilor Catolici din România (CER) a participat Preasfinția Sa Virgil Bercea, episcop al Eparhiei Greco-Catolice de Oradea. În urma mai multor sesiuni de dialog cu reprezentanți ai Vaticanului, ai UE și ai mediului academic, episcopii europeni au elaborat și au publicat declarația „Privind spre Europa cu speranță” (textul integral, [aici](#)).

Profund preocupați de spirala periculoasă în care coboară lumea, episcopii UE îndeamnă Uniunea Europeană să dea dovadă de leadership, acționând ca „forță unită, încrezătoare și integratoare pentru vecinătatea sa și pentru lume”.

Declarație

„Creșterea tensiunii globale, fomentată de izolaționismul în creștere și de adâncirea disensiunilor, erodează multilateralismul și slăbește principiile democratice. Această combinație duce la o concurență nemiloasă și la confruntări violente, adesea prin încălcarea flagrantă a dreptului internațional”, se arată în declarație.

În ceea ce privește apărarea europeană, Adunarea COMECE recunoaște necesitatea unei UE puternice, capabilă să își protejeze cetățenii și valorile, subliniind, totuși, vocația inițială a UE ca proiect de pace. „Orice investiții necesare, proporționale și adecvate pentru apărarea europeană nu trebuie, prin urmare, să se facă în detrimentul eforturilor menite să promoveze demnitatea umană, justiția, dezvoltarea umană integrală și grija față de Creație”, se arată în declarația episcopilor europeni.

Ca urmare a recentului raport al lui Mario Draghi privind competitivitatea europeană, episcopii CO-

MECE recunosc necesitatea ca UE să își consolideze poziția în economia globală fără a submina angajamentul istoric al Europei față de solidaritate, în special față de regiunile cele mai vulnerabile ale lumii, precum și față de cei care suferă de sărăcie sau care caută refugiu.

Lucrările sesiunii plenare de primăvară 2025

Miercuri, 26 martie a.c., Em.S. Cardinalul Secretar de Stat Pietro Parolin s-a adresat episcopilor din UE, subliniind crizele cu care se confruntă Europa și avertizând pericolul politicilor naționaliste. Cardinalul a îndemnat liderii politici să „lase deoparte diviziunile și barierele ideologice” în favoarea dialogului. El a subliniat responsabilitatea Europei, înrădăcinată în tradiția sa creștină, de a promova pacea și solidaritatea. „Dialogul rămâne singura cale viabilă”, a spus eminența sa, subliniind rolul Bisericii în reconciliere.

Cardinalul Parolin a făcut, de asemenea, apel la politici de imigrare și a reamintit că „preocuparea pentru bunăstarea Europei nu ne scutește de a ne gândi la binele lumii”. El a lăudat rolul COMECE în dialogul cu instituțiile UE și a solicitat sprijinul continuu al Conferințelor Episcopale europene.

Joi, 27 martie a.c., episcopii UE s-au angajat într-o discuție productivă cu profesorul Mario Monti, fost prim-ministru al Italiei (2011-2013) și comisar european pentru piața unică și concurență (1995-2004). Acesta a oferit o perspectivă valoroasă asupra problemelor politice internaționale actuale, inclusiv viitorul relațiilor transatlantice și provocarea semnificativă a competitivității economice. În timpul discursului său, președintele Monti a reflectat asupra colaborării sale anterioare cu COMECE și a subliniat rolul vital al acesteia în promovarea unei Europe bazate pe valori comune.

(continuare în pag. 6)

Calea Crucii celebrată de AGRU la Stâna de Vale

Asociația AGRU Oradea i-a invitat pe cei interesați să le fie alături într-o călătorie spirituală la Stâna de Vale, pentru a putea parcurge și a se ruga împreună devoțiunea Calea Crucii, de-a lungul nou-amenajatului traseu din proximitatea viitorului Centru Pastoral și a Mănăstirii Greco-Catolice Stâna de Vale „Fericiții Episcopi Români Martiri Greco-Catolici”.

Astfel, în sâmbăta de dinaintea duminicii Sfintei Cruci, în date de 22 martie 2025, AGRU Oradea, cu sprijinul Biroului Pastoral, a organizat o deplasare la Stâna de Vale pentru această devoțiune specifică Postului Mare.

Membri AGRU și nu numai, am parcurs această cale, cu emoție și evlavie, conduși de inimoșii preoți-gazdă Mihai și Iosif Fechetă de la Mănăstirea dedicată Fericiților Episcopi martiri greco-catolici români. Momentele au fost foarte încărcate de sentimente puternice

ce, răscolitoare, amintindu-ne cum Fericiții noștri Episcopi au călcat pe acel pământ, astfel că această locație devine una dintre semințele Bisericii noastre.

Responsabilul AGRU Timoš Bogdănel, pentru protopopiatul Oradea, neobosit în implicare, s-a îngrijit ca acest scurt, dar dens drum, să aibă toate momentele unui adevărat pelerinaj.

Mulțumim gazdelor primitoare, părinților de la mănăstire care ne-au prezentat pe scurt frumoasele locuri de odinioară dar și proiectele Episcopiei noastre care sunt în desfășurare, ne-au condus inclusiv prin frumoasele împrejurimi, pentru a admira o parte din zona turistică și ne-au fost ghizi pentru a vizita cunoscutele cascadele aflate în apropiere.

Ramona Nemeș
Secretar AGRU Oradea

(urmare din pag. 5)

În după-amiaza aceleiași zile, episcopii au fost primiți la Vatican de E.S. Mons. Paul Richard Gallagher, secretar pentru relațiile cu statele ale Sfântului Scaun. Împreună, aceștia au discutat despre tensiunile globale în creștere, exacerbate de erodarea multilateralismului, precum și despre schimbările recente în relațiile transatlantice. Schimbul de opinii cu Mons. Gallagher s-a axat, de asemenea, pe războaiele din Ucraina și Țara Sfântă, precum și pe viitorul integrării în UE. A fost subliniată, în special necesitatea de a asculta și de a se dialoga între toate statele membre ale UE, ca modalitate de a promova unitatea și coeziunea.

Vineri, 28 martie a.c., sesiunea plenară i-a primit pe E.S. Mons. Giuseppe Baturi, secretar general al Conferinței Episcopale Italiene (CEI) și pe președintele Paolo Gentiloni, fost prim-ministru al Italiei (2016-2018) și comisar european pentru economie (2019-2023).

În timp ce Mons. Baturi a prezentat istoria CEI și cele mai recente inițiative în Italia, în special cu privire la problemele legate de Mediterana, tineri și Europa, președintele Gentiloni a analizat subiecte precum apărarea europeană, provocările economice cu care se confruntă Europa și necesitatea unei „treziri europene”.

Mesajul pentru Papa Francisc

La sesiunea de primăvară, episcopii COMECE au trimis, de asemenea, un mesaj Sfântului Părinte Papa Francisc în care și-au manifestat și devotamentul lor filial față de Succesorul lui Petru în această perioadă de convalescență:

„Sfinte Părinte, Adunarea Plenară a COMECE s-a reunit în Italia, la Nemi, pentru a discuta provocările actuale și viitoare cu care se confruntă Uniunea Europeană. Am parcurs pelerinajul jubiliar și v-am ținut aproape de noi în rugăciune la fiecare pas spre Poarta

Sfântă. Ne rugăm cu ferveare pentru pentru Sanctitatea Sa, pentru sănătatea și recuperarea completă, astfel încât, sub îndrumarea Sa, Biserica din Europa și din lume să poată trăi Jubileul 2025 cu speranță, entuziasm, bucurie și credință, revitalizată fiind de acest An Sfânt. Uniți cu în rugăciune, episcopii COMECE”.

Jubileul și momentele de rugăciune

Lucrările sesiunii plenare a COMECE au alternat cu diferite momente de rugăciune. În special, cu ocazia Jubileului, joia trecută episcopii au făcut un pelerinaj la Roma, trecând prin Poarta Sfântă a Bazilicii „Sfântul Petru” și unindu-se în rugăciune cu Mons. Paul Richard Gallagher la Capela „Corului”. Miercuri, cardinalul Pietro Parolin a celebrat Sfânta Liturghie la Capela „Sfântului Ioan Botezătorul” de la Centrul „Ad Gentes” din Nemi. Sfânta Liturghie a fost celebrată în aceeași capelă și vineri dimineața de E.S. Mons. Giuseppe Baturi.

Bisericile ucrainene, membre observatoare ai Adunării

În urma solicitării acestora, Adunarea COMECE a primit Biserica Latină din Ucraina și Biserica Greco-Catolică din Ucraina ca membre observatoare. Decizia a fost luată în lunile precedente și a fost pusă în aplicare la Nemi. Aceste două Biserici se alătură acum Conferinței Episcopale Elvețiene, Conferinței Episcopale Internaționale a Sfântului Chiril și Metodiu, Conferinței Episcopale a Scoției și Conferinței Episcopale a Angliei și Țării Galilor în calitate de membri observatori ai Adunării.

Următoarea sesiune plenară va avea loc în toamnă, la Bruxelles (Belgia), în perioada 1-3 octombrie 2025.

COMECE
Traducere: Mihaela CABA-MADARASI

Inaugurarea sediului Radio Maria și Maria TV România

„Mă bucur că astăzi un vis devine realitate. Dacă suntem convinși că este un vis al nostru pentru Maica Sfântă, prezența noastră aici are sens și valoare, pentru că sărbătorim acest vis”, a spus Preasfinția Sa Virgil Bercea sâmbătă, 29 martie a.c., cu prilejul binecuvântării sediului Radio Maria România și Maria TV (str. Gheorghe Doja, nr. 83D).

La inaugurarea „Casei Mariei”, așa cum este cunoscut de toți ascultătorii noul sediu, au participat alături de episcopul locului: pr. vicar general Mihai Vătămănelu, pr. Doru Popovici, director Radio Maria România/Maria TV, și pr. Ovidiu Duma, paroh al Catedralei „Sfântul Nicolae” din Oradea – locul unde, pe parcursul după-amiezii și al nopții de 29-30 martie a.c., a avut loc o **Noapte de Veghe**. Evenimentul a devenit o sărbătoare comunitară, bucurându-se de prezența a sute de pelerini din eparhiile și diecezele din țară, preoți, persoane consacrate, membri ai familiei Radio Maria și oaspeți din străinătate.

„Vă mulțumesc că sunteți prezenți atât de mulți la binecuvântarea casei Maicii Domnului”, a spus Preasfinția Sa Virgil la finalul slujbei de sfințire pe care a celebrat-o, făcând trimitere la recenta sărbătoare a Bunevestiri, prilej cu care, în urmă cu 19 ani, pe 25 martie 2006, era lansat la Oradea primul post de radio catolic din România.

„De sărbătoarea Bunevestiri ne-am adus aminte că Maica Domnului a fost vestită de îngerul Gavriil, iar răspunsul ei a fost: «Iată, roaba Domnului! Fie mie după cuvântul Tău!». Astăzi, noi toți care ne aflăm aici, și fiecare în mod particular, să spunem: «Iată-mă, Doamne! Sunt aici pentru că prin această casă se vor îndrepta în eter și în etern rugăciuni și mărire lui Dumnezeu, aduse prin mijlocirea Maicii Sfinte!».”

Mulțumind pr. Doru Popovici și tuturor celor din echipa Radio Maria/Maria TV România care au participat la realizarea acestui loc, voluntarilor și susținătorilor, episcopul i-a binecuvântat pe toți cei prezenți și i-a încurajat ca, în lumea de astăzi, să se abandoneze în mâinile Domnului:

„Acest vis al nostru este pentru Maica Sfântă. Îi mulțumim Domnului pentru aceste realizări, vă mulțumim dumneavoastră pentru susținere! Bunul Dumnezeu să vă răsplătească toate eforturile. În multitudinea de necazuri ale lumii, să nu uităm niciodată că, dincolo de toate încercările, rămâne rugăciunea, iar în rugăciune suntem întotdeauna puternici, în rugăciune suntem cu Domnul și cu Maria! Bunul Dumnezeu și Maica Sfântă să vă binecuvânteze pe fiecare dintre

dumneavoastră, pe toți cei dragi pe care îi purtați în inimă și rugăciune. Curaj, mergeți înainte întotdeauna cu Domnul și cu Măicuța Sfântă!”

În după-amiaza aceleiași zile, în Sala Festivă a Liceului Greco-Catolic „Iuliu Maniu” din Oradea, a avut loc prezentarea proiectului Radio Maria și Maria TV România, susținută de pr. Doru Popovici, urmată de un moment comunitar. Au fost prezentați membrii echipei, voluntari, colaboratori și s-au împărțit tuturor etapele realizării acestui sediu, proiect desfășurat pe parcursul a mai bine de doi ani.

Pelerinii au participat apoi la Noaptea de Veghe din Catedrala „Sf. Nicolae” din Oradea, care a cuprins: un cuvânt de bun venit al parohului locului, misterele de lumină ale rugăciunii Rozariului, rostite de grupul de rugăciune al Catedralei, condus de doamna Daniela Păcală, celebrarea Sfintei Liturghii arhieresti de către PSS Virgil Bercea, misterele de lumină ale Rozariului, conduse de Reuniunea Mariană Oradea și domnul Florin Filimon, Acatistul „Fericitilor Episcopi Martiri”, celebrat de pr. rector Anton Cioba împreună cu studenții teologi ai Seminarului Greco-Catolic „Sfinții Trei Ierarhi” din Oradea, conduși de maestrul Radu Mureșan. Aceștia au participat, de asemenea, la Paraclisul Maicii Domnului, celebrat de pr. Ovidiu Duma.

A urmat apoi Sfânta Liturghie în rit latin, celebrată de pr. Cristian Tiba de la Arad și animată de grupul pelerinilor din Moldova, o oră de Adorație Euharistică, condusă de pr. Emil Ghiurcă împreună cu Cristina Pătrașcu din Cluj-Napoca și tinerii prezenți, Calea Sfintei Cruci cu meditații, condusă de pr. Antoniu Suciu, Ora Îndurării Divine și Rozariul Îndurării Divine cu meditație, celebrate de pr. Anton Crișan de la Cluj-Napoca, Rozariul Fr. Mihai Neamțu, condus de pr. Ioan Zbona și pelerinii de la Târșolt (jud. Satu Mare), Sfânta Liturghie finală în rit bizantin și salutul pelerinilor, celebrate de pr. Ovidiu Duma.

Biroul de Presă EGCO
Mihaela CABA-MADARASI

De la Bunavestire, prin Calea Crucii, spre Înviere

De la FIAT la RESURREXIT ne este fiecăruia calea vieții rânduită, iar de o parcurgem conștient „*ca urmare a Lui Cristos*” alături de Maria, Preacurata Sa Mamă, pentru a ne mântui, trecem neapărat prin **VIA DOLOROSA**.

Fiind creștini, „FIAT!” s-a spus pentru noi la botez... și continuăm să spunem zi de zi, dacă ne conștientizăm menirea, iar ca **marianiști**, dăruindu-ne Lui Dumnezeu **prin urmarea căilor Mariei**, drumul vieții ne este luminat.

Ce bine, ce clar ni s-a reamintit acest lucru la **Întâlnirea Anuală Eparhială a Reuniunii Mariane**, organizată la Șimleu Silvaniei în acest an, de Bunavestire. Faptul în sine, că Dumnezeu cu ajutorul Mamei Cerești și strădania organizatorilor, ne-a adunat într-un număr impresionant, marianiști conduși de preoții spirituali din întreaga Eparhie de Oradea în acest loc binecuvântat, biserica „Sfânta Treime”, nu este întâmplător. Aici ființează de 25 de ani Reuniunea Mariană „BUNAVESTIRE” cu dăruire și rodnică slujire. Jubileu cu mult dar de suflet, alături de fondatori, Pr. Gheorghe Țurcaș, D-na Ileana Șumălan, președinta fondatoare (prin mesaj) și d-na Lucia Pașca co-fondatoare și oaspeți dragi: PSS Virgil Bercea, Pr. vicar cu preoții Antoniu Chifor, preoții spirituali, arhidiacon Guiăș Grațian, Eugen Ivuț și d-na Laura Ologu, responsabilă cu pastorația laicilor din partea Biroului Pastoral, iar din partea autorităților locale, dl. primar, Mihai Cristian Laza.

În fiecare an, de sărbătoarea Bunevestiri, Reuniunile Mariane sărbătoresc și prin primiri de noi membri și reînnoirea promisiunilor marianiștilor. În acest an, împreună, în cadru festiv, Reuniunea Mariană din eparhia noastră s-a îmbogățit cu **33 de noi membri**, majoritatea tineri, aparținând R.M. Șimleu, Zalău I și Zalău II, Tășnad (reînființarea Reuniunii Mariane), R.M. Plopiș și Oradea, iar R.M. Bunavestire Sântandrei, acasă, alături de întreaga comunitate locală, în următoarea săptămână. O mare BUCURIE pentru toți! Moment festiv celebrat în timpul Sfintei Liturghii de PSS Virgil Bercea.

În timpul Liturghiei solemne, la predică, cât și la întâlnirea de lucru ce a urmat, ne-a vorbit de modelul Mariei, Mama Mântuitorului, rostul marianiștilor în Biserică, în societate, în familie: „Este foarte important să rămânem cu Maria, să fim atenți la comportamentul Mariei, să ne asumăm ca acest mod de a fi al Ei să devină al nostru: senini, deschiși, liberi în mâinile Domnului, disponibili la chemarea LUI. *Fiat!* Maria, model de a accepta Crucea, o prezență în tăcere, suferind cu Isus, exemplu de compasiune și iubire pe care toți o simt. Noi credem că suntem disponibili, dar e teama care ne

împiedică să ne deschidem Lui Dumnezeu, fiindcă se așteaptă să renunțăm la mândrie, prejudecăți, orgolii. Este un drum al umilinței. Adesea *Crucea* este omul de lângă noi, care ne deranjează, ne enervează, dar care este darul Lui Dumnezeu pentru noi. Dacă ne asumăm renunțarea la judecată, acceptând pe celălalt și neputințele noastre, parcurgem drumul în iubirea de Dumnezeu și aproapele, devenim dar pentru ceilalți. Tăria de a merge cu Maria, mama curajului! Ea crede în Dumnezeu, în Fiul Ei, devine a tuturor celor care cred, de la Ea învățăm iubirea, tăcerea, prezența, speranța ÎNVIERII.

Pr. Florin Mărincean, spiritualul R.M. „Bunavestire” din Șimleu în meditația: „**Bunavestire, darul Lui Dumnezeu prin ascultarea Mariei**”, a oferit la rândul său, sfaturi pline de miez „pentru aceste timpuri de fulminant progres tehnologic, la care trebuie să ne adaptăm din mers, dar să rămânem ancorați în credință pentru a ne împlini talanții sufletești și trupești. Chemarea Lui Isus Cristos, care bate la porțile sufletelor, pentru a se contopi cu noi, a ne aduce fericirea, se cuprinde în spațiul Bisericii. Aici este ISUS CRISTOS VIU! Isus însuși mărturisea Sfintei Faustina: „Atunci când vin într-o inimă (la Sfânta Liturghie), în timpul cuminecării, vin în toată plinătatea Mea și vin cu toate harurile pe care le rezerv pentru acel suflet. Dar multe suflete mă primesc ca pe un lucru mort. Nici măcar nu îmi adresează o rugăciune și mă întorc cu darurile Mele fără să dau măcar unul.”

Maica Domnului ne invită să punem în centrul vieții noastre Sfânta Liturghie sfătuindu-ne: „Când mergeți la Liturghie nu-l judecați pe preot, nu priviți spre ceilalți credincioși, rugați-vă cu preotul fiecare rugăciune a liturghiei fiindcă este perfectă. Dragi copii, nu veniți în ultimul moment, așa cum o faceți adeseori, iar la sfârșit nu fugiți cât mai repede din biserică. Veniți mai repede pentru a vă pregăti inima, pentru întâlnirea cu Isus. Mai rămâneți puțin în biserică după liturghie pentru a vorbi cu Fiul Meu.”

Fiind întâlnirea de lucru a Reuniunilor Mariane, spre edificarea celor prezenți, d-na Florica Pop, președintă a R.M. „Bunavestire” Șimleu ne-a prezentat un material cuprinzând menirea și felul în care această Asociație funcționează, un scurt istoric general și felul în care în această biserică, s-a înfăptuit în toți acești ani, slujirea. Deviza noastră este: PRIN MARIA LA ISUS! „Aici unde COMUNITATEA este loc al mărturiei, loc apostolic maxim, fiindcă din interiorul său izvorăște slujirea, misiunea, responsabilitatea, biserica oferă multe șanse de slujire. O Reuniune Mariană nu poate rămâne doar o listă de credincioși.” Prin numă-

(continuare în pag. 9)

(urmare din pag. 8)

rul mare de marianiși (67) sub îndrumarea și ascultarea preoților (actual, Pr. Protopop, parohul Nicolae Bodea și Pr. spiritual, Florin Mărincean) activitatea deosebit de bogată prezentată mărturisesc despre ROD. Am aflat cum marianiștii s-au implicat în construirea bisericii, sfințită în 2005, sprijinind părințele Gheorghe Țurcaș cu rugăciuni adresate Maicii Domnului, no-

vene, contribuții financiare, ajutor fizic și l-au ajutat în reactivarea parohiilor din zona Șimleu (Plopiș, Drighiu, Halmășd, Bădăcin, Cehei, Șumal, Camăr, Iaz, Poț). Au contribuit la ridicarea *Crucii de Lumină* în 2007; la înființarea librăriei parohiei; la amenajarea sediului Reuniunii Mariane; la întreținerea Grotei Preacuratei de la Lourdes și împodobirea bisericii; la inițierea și organizarea ADORAȚIEI de joi (de la 9:00 la 18:00) și susținerea prin prezență și rugăciune a tuturor evenimentelor din biserică. De asemenea s-a reușit editarea cărții „Trăiți Rugăciunea” și „Cartea Reuniunii Mariane” ghid practic pentru orice marianist; Organizarea de Nopti de Veghe; Rozariul în direct la Radio Maria în zilele de marți și Rozariul și alte rugăciuni zilnic ,de la 7:00 la 8:00, precedând Sfânta Liturghie; Rozariul la patul bolnavilor sau în biserică pentru cei aflați în suferință, cât și la catafalcul marianiștilor trecuți la Domnul, ridicarea de Parastase pentru ei de două ori pe an, 1 Noiembrie și Duminica lui Lazăr; Botezarea copiilor din familii defavorizate și nași de cununie pentru cupluri căsătorite doar civil... Caritate față de cei în nevoie...

Doamna Președintă a mai mărturisit:

„Suntem convinși, că Dumnezeu ne vrea nu doar în biserică și în casa noastră, ci ne vrea caritabili, în apostolat, slujind, sacrificând energia și timpul nostru, solidari cu cei singuri, nefericiți, ignoranți, bolnavi, săraci, calomniali... Oriunde există o Cruce să o apuc cu amândouă mâinile, fiindcă la celălalt capăt al ei se află Dumnezeu. Trebuie să spun cu toată umilinta, că noi marianiștii din această biserică, în colaborare cu preoții noștri am văzut minuni de convertire și împăcare cu Dumnezeu, am întâlnit oameni răzvrătiți, în dușmănie cu Dumnezeu din cauza eșecurilor din viața lor, care s-au întors ACASĂ luminoși, chiar fericiți. Suntem convingători doar prin exemplul personal, coerență și perseverență, iubire și spirit de sacrificiu. Creștinismul este o religie practică. Cineva trebuie să ÎL introducă pe

Isus în viața oamenilor. Asociațiile au nevoie de preoți spirituali și lideri dedicați, de membri responsabili în slujire. Perseverența în slujire. Iubește-l pe Dumnezeu și vei fi perseverent!”

Acești marianiști sub conducerea Pr. Florin Mărincean, spiritual și d-nei Florica Pop, președintă, sunt pentru noi toți model și inspirație.

Un moment deosebit a fost și intervenția d-lui prof. Ioan Dărăbăneanu, R.M. Beiuș, care ne-a prezentat Almanahul marianist care cuprinde toate sărbătorile Maicii Domnului cu tradițiile și rugăciunile specifice, pe care, domnia sa l-a finalizat de curând. Prezenți în număr mare la această întâlnire, cu toții am înțeles că este nevoie de noi în Biserică, că este nevoie să revitalizăm spiritul marianist.

Atât Preasfințitul Virgil cât și Pr. Traian Dobrată, spiritual și eu ca președintă a Reuniunii Mariane Eparhiale, în asentimentul nenumăraților marianiști care au umplut biserica, ne-am exprimat bucuria de a fi prezenți la această Întâlnire pe care gazdele au transformat-o într-un minunat eveniment. Mulțumiri și felicitări!

Da, avem nevoie de modele! Preacurata Fecioara Maria ne este MODELUL, dar avem nevoie și unii de alții. Avem nevoie să ne cunoaștem, să ne vedem, să dăm mărturie despre experiența proprie, să nu ne sfim să cerem sprijin, fiindcă toți avem nevoie de un ajutor spiritual, material, organizatoric. Toate Reuniunile Mariane, prin rapoartele de activitate au dovedit că sunt active. Avem Comitet Eparhial, avem Biroul Pastoral cu o deosebită disponibilitate din partea d-nei Laura Ologu, avem comitetele fiecărei Reuniuni Mariane, care trebuie să funcționeze. Între noi nu pot să existe rețineri, concurență, nici la nivel de asociații, de biserici, protopopiate. Ne propunem, prin mijloace moderne, să ținem legătura. Noi suntem diferiți, ca orice om de altfel, dar înțelegem că suntem împreună, spre ÎNVIERE prin urmarea Mariei și pe Calea Crucii. ÎNVIEREA ne este fiecăruia irumperea IUBIRII din inimile noastre spre DUMNEZEU IUBIRE și spre aproapele.

Mâini micițe acoperă nevoi mari!

Asociația Caritas Eparhial Oradea, în parteneriat cu Liceul Greco-Catolic „Iuliu Maniu” Oradea, a realizat o acțiune de strângere de produse, în timpul Postului Paștelui, pentru cei mai nevoiași, sub forma a trei colecte. Prima colectă a constat în strângerea produselor alimentare neperisabile, a doua colectă a constat în strângerea produselor pentru igiena corporală, iar cea de a treia colectă a constat în strângerea de produse de curățenie.

Cei peste 400 de școlari ai claselor Step by Step și părinții lor au răspuns afirmativ inițiativei noastre și în acest an și au oferit cu drag produsele de care avem nevoie pentru a oferi, la rândul nostru, ajutor familiilor vulnerabile cu care lucrăm, dar și beneficiarilor serviciilor sociale ale organizației. Cantina socială și Centrul after school „Sfântul Martin” din Ioaniș, care însumează un număr de 75 de beneficiari direcți, dar și membri ai familiilor acestora, se numără printre cei care vor beneficia de ajutorul pe care împreună cu elevii din clasele primare ale Liceului Greco-Catolic „Iuliu Maniu” Oradea îl vom oferi.

Mulțumim doamnelor învățătoare: Anamaria Meze, Andreana Brândaș, Anamaria Țirban, Claudia Belea, Camelia Țiț, Bianca Dobrată, Krisztina Ursu, Luminița Abrudan, Ramona Mureșan, Laura Șereș, Anamaria Bodea, Nicoleta Popa, Raluca Klobok, Monika Gașpar, Anca Haidu, Maria Jurj, Elena Iacob,

Andrada Marian, Anca Bogdan, Monica Mateoc, Diana Mălan, Andreea Bulc, Patricia Albirt, Liliana Chiș, Florina Bîte, Lorenia Nedeianu, Adriana Pinte, Denisa Tirb și doamnei Lia Șipoș, coordonatoarea proiectului

Mulțumim tuturor copiilor implicați și părinților care, prin exemplul propriu, îi îndeamnă pe cei mici să fie generoși și empatici cu persoanele aflate în situații de dificultate! Îi asigurăm pe fiecare în parte că generozitatea lor va ajunge, și de această dată, acolo unde este cea mai mare nevoie!

Teodora BODA
Asistent social principal

Marșul pentru Viață

Pe data de 29 martie a.c., a avut loc la Oradea Marșul pentru Viață. Evenimentul a debutat în Piața Unirii prin mesajul de bun venit al organizatorilor, intonarea imnului de stat, iar mai apoi au fost oferite mărturii despre importanța vieții de către persoane care au trecut prin momente dificile. Înainte de marșul propriu-zis, copii de la diverse școli și licee din Oradea au interpretat cântece despre frumusețea copilăriei și importanța vieții.

La eveniment au fost prezenți PSS Virgil Bercea, episcopul greco-catolic de Oradea, PSS László Böcskei, episcopul romano-catolic de Oradea, și PSS Sofronie Drincec, episcopul ortodox de Oradea; dl. Shaliach David Nagy, președintele (CEO) a federației evreilor mesianici; alături de preoți, profesori, seminariști și credincioși ai diferitelor culte din orașul nostru.

Marșul s-a încheiat în fața magazinului Crișul de pe Bulevardul General Magheru, unde Preasfinția Sa Virgil Bercea a rostit rugăciunea de final și a mulțumit celor prezenți:

„Dragii mei, trebuie să-i mulțumim în primul rând lui Dumnezeu pentru acești pași pe care i-am făcut împreună în Marșul pentru Viață. Pașii noștri îi oferim ca rugăciune pentru toate mamele de aici, din Oradea,

din țara noastră și din lumea întreagă. Le mulțumesc doamnelor Alina Bonchiș și Florica Cherecheș pentru organizare. Bunul Dumnezeu să ne binecuvânteze pe fiecare dintre noi prin mijlocirea Maicii Sfinte, cu al Său har și cu a Sa iubire de oameni, totdeauna, acum și pururea și în vecii vecilor.”

Vă reamintim că evenimentul din acest an a ajuns la a XV-a ediție și s-a desfășurat sub motto-ul „Fiecare om contează”. Scopul marșului este acela de a conștientiza importanța sprijinului pentru femeile aflate în criză de sarcină și a protejării vieții copiilor nenăscuți.

Biroul de Presă EGCO
Cristian CIULEA

PSS Virgil Bercea la simpozionul „Catedra primirii” de la Centrul de ospitalitate „Fraterna Domus”

„Speranță și primire, pentru un viitor planetar fratern”: a fost tema celei de a III-a ediții a simpozionului „Catedra Primirii” (Cattedra dell’Accoglienza) care s-a desfășurat în zilele de 25 martie – 28 martie a.c., la centrul de ospitalitate „Fraterna Domus” din Sacrofano, în apropierea Romei. Evenimentul și-a propus să aprofundeze aspectele antropologice, sociologice, religioase și etice ale ospitalității, analizând principalele provocări ale incluziunii și solidarității în societatea contemporană. Printre participanți sau aflat un grup de pelerini din Oradea, însoțit de episcopul greco-catolic de Oradea și pr. Paul Popa, director al Biroului Pastoral al Episcopiei Greco-Catolice de Oradea.

Conceput pentru a promova educația prin întâlnire și dialog, „Catedra Primirii” reprezintă un punct de referință pentru cei care doresc să aprofundeze sensul profund al ospitalității. Această a treia ediție s-a desfășurat în strânsă legătură cu anul jubiliar și cu parcursul spiritual al pelerinajului. Un fir comun care a unit discursurile din ziua de deschidere, marcată de contribuții semnificative la nivel spiritual, social și istoric.

Printre relatori, s-a aflat și Preasfinția Sa Virgil Bercea, episcop greco-catolic de Oradea care a vorbit la Sacrofano despre „Întinericul trecutului și speranța Jubileului”. Ierarhul orădean a dat mărturie despre memoria istorică a poporului român și despre importanța de a nu uita astăzi riscurile autoritarismului: „Am fost în spatele Cortinei de Fier și știm ce înseamnă aceasta, știm că rușii au reușit să transforme România noastră într-o mare închisoare din care nimeni nu putea ieși: intelectualii din România au fost toți închiși, Biserica Română Unită cu Roma, Greco-Catolică, a fost scoasă în afara legii, episcopi, preoți, laici au fost arestați. Am trăit vremuri foarte întunecate și sperăm că ele nu vor reveni niciodată în viața noastră”. Cu aceeași speranță, că istoria nu va se repeta, episcopul a subliniat importanța de a avea o memorie vie a trecutului, căci „somnul memoriei reînvie monștrii”.

PS Virgil a vorbit, de asemenea, despre inițiativele românești legate de Anul Sfânt 2025, subliniind că „Biserică Greco-Catolică din România, se dedicat în acest an Jubileului, încercând să ofere tuturor darul speranței pe care Anul Sfânt ni-l propune. Există multe pelerinaje „pe care eparhiile și diecezele din România le organizează și la Roma pentru diferitele evenimente jubiliare”, a mai spus episcopul.

Tot în prima zi, cardinalul Pierbattista Pizzaballa, patriarh latin al Ierusalimului, a trimis un mesaj video în care a subliniat dificultatea – și urgența – de a vorbi despre speranță într-o perioadă marcată de conflicte și distrugerii, în special în Țara Sfântă.

Vorbind chiar de „sărbătoarea Bunevestiri, săr-

bătoarea primirii prin excelență”, cardinalul a subliniat cum „prin acel «da, iată-mă» al Mariei, Dumnezeu a intrat în istorie și a schimbat-o”. „Urarea mea este ca acel Cuvânt, primit de Maria și apoi dăruit lumii, să devină viață concretă pentru toți și să continue să fie în lume un cuvânt diferit – un cuvânt de viață, de primire, de iubire și de dăruire de sine, care reprezintă de fapt stilul creștin”. Cardinalul Pierbattista Pizzaballa invită pe toată lumea să „se întoarcă în Țara Sfântă”, deoarece „comunitatea creștină are nevoie de prezența voastră, de prezența pelerinilor”. În ciuda reluării ostilităților, prelatul a subliniat că „nu ne-am întors la situația anterioară: din punctul de vedere al pelerinajelor și al deplasărilor, situația este mai liniștită”. Totuși, este necesar „să ne încurajăm, să avem încredere și să exprimăm solidaritate”, fără a uita că „speranța se bazează pe întâlnirea personală cu Isus”.

Ospitalitate și gratuitate: o alegere radicală

Un alt moment-cheie a fost dialogul dintre episcopul Paolo Giulietti de Lucca și istoricul Paolo Giuseppe Caucci von Saucken, pe tema „Căile și drumurile pământului”.

Episcopul Giulietti a subliniat puterea revoluționară a gratuității, având în centru conceptul: „vă primesc gratuit, vă găzduiesc fără să cer nimic în schimb”, un gest se adresează tuturor și atinge coardele umanității într-un mod obiectiv și indiscutabil”. Episcopul a amintit cum mulți ospitalieri romani sunt foști pelerini, demonstrând cum ospitalitatea este un gest care se naște din experiență și se transformă în serviciu și restituire: „Există posibilitatea ca experiența pelerinajului să genereze oameni cu adevărat schimbați, capabili de o existență mai sobră, mai fraternă, mai orientată spre valori și mai puțin spre consum. Acesta ar fi, în cele din urmă, rodul de dorit al unui Jubileu gestionat cu înțelepciune. Putem numi acest lucru «convertire»: să devenim, în sfârșit, capabili să trăim pentru lucruri care merită cu adevărat, construind o comunitate mai umană și, în mod decisiv, mai bună.”

**Biroul de Presă EGCO
Mihaela CABA-MADARASI**

Încă mai este loc la Cruce...

Un moment de adâncă trăire spirituală, dedicat meditației asupra suferinței, iubirii și jertfei lui Cristos, a fost și în acest an devoțiunea Calea Sfintei Cruci din Parohia Greco-Catolică „Nașterea Maicii Domnului” din Haieu – Băile „1 Mai”, desfășurată în a treia duminică a Postului Mare, 23 martie a.c., sub egida „Încă mai este loc la Cruce”. Ajunsă la a treia ediție, inițiativa a adus și în acest an un public numeros din Oradea și împrejurimi, turiști din țară și credincioși ai comunei Sânmartin, care au reparcurs Patimile Mântuitorului, însoțiți de vocile artiștilor Marinela Baba, Maria Dan Paucean, Sebastian Emanuel Stan și Remus Bondar. Aceștia au interpretat pricesne dedicate Postului Mare, Maicii Domnului, Crucii Mântuitorului și suferințelor omului contemporan, îmbinând cele 14 stațiuni ale rugăciunii cu armonia pricesnelor și a cântecelor bisericești. Seara de rugăciune și pricesne a fost transmisă în direct de postul de televiziune Angelus TV.

Popasul spiritual a fost deschis de priceasna „Încă mai este loc la Cruce”, interpretată de Remus Bondar, enoriaș al locului, și a cuprins devoțiunea Calea Sfintei Cruci (Via Crucis), celebrată de pr. Ștefan Madarasi, administrator parohial, împreună cu pr. vicar judecătoresc Răzvan Iacob, din Parohia Sânmartin, pr. Vasile Pâncotan, primul paroh al locului, și pr. Alexandru Merca, din Parohia Betfia. La eveniment a participat Preasfinția Sa Virgil Bercea, episcop greco-catolic de Oradea, alături de alți preoți din eparhie.

„Am celebrat Calea Sfintei Cruci în această seară cu emoție – a spus ierarhul. Le mulțumesc artiștilor că ne-au dăruit din prea plinul inimii lor, căci prin cântecul lor ne-am rugat cu adevărat de două ori (Cf. Sf. Augustin).”

În Duminica Crucii, episcopul a vorbit, de asemenea, despre însemnătatea acestui drum pe care creștinii sunt invitați să-l parcurgă ca pregătire pentru marea sărbătoare a Învierii Domnului, având-o ca model pe Sfânta Fecioară Maria:

„Suntem la mijlocul Postului Mare și am încercat în această seară să-L însoțim pe Domnul pe

Drumul Crucii. De fapt, fiecare dintre noi avem un drum al nostru... Dacă știm să rămânem lângă Cruce, cu siguranță vom merge împreună cu cei de lângă noi. Așa cum Maica Domnului a stat lângă Cruce și a rămas acolo, chiar dacă ea nu a povestit nimic, nu s-a tânguit, nu a spus nimic – a fost acolo, lângă Crucea lui Isus. Să nu uităm niciodată că Maica Domnului este întotdeauna lângă noi, așa cum a fost lângă Isus. Chiar dacă nu spune niciun cuvânt, chiar dacă nu o auzim tânguindu-se atunci când ne este greu, știm că ea este, ne însoțește și stă întotdeauna cu noi. Vă mulțumesc, dragilor, că astăzi ne-ați făcut să înțelegem mai profund că Maica Domnului este cu noi, că toți încercăm să ne ducem Crucea, creându-ne emoții cu totul deosebite. Bunul Dumnezeu să vă binecuvânteze, să vă țină darul ca să puteți dăruți mereu din prea plinul inimii dumneavoastră și din ceea ce ați primit de la Domnul! Aveți un mare dar, să nu uitați să-l dăruitiți mereu! Așa să vă ajute Bunul Dumnezeu și Maica Sfântă!”

La final, pr. Ștefan Madarasi a mulțumit Bunului Dumnezeu pentru acest moment de har pe care l-au trăit împreună, pentru binecuvântarea Crucii care s-a revărsat peste cei prezenți și, într-un mod cu totul special, acestor „frumoși oameni” veniți din județul Alba-Iulia și artistului locului, Remus Bondar, care au adus binecuvântare prin cântec, credincioșilor care s-au rugat la picioarele Crucii și preoților participanți.

Seara s-a încheiat cu priceasna „Vreau lângă Dumnezeu”, interpretată de toți artiștii împreună, gazda serii și publicul prezent în biserică.

„Vreau lângă Dumnezeu să fiu mereu,
Oricât va fi de greu necazul meu,
Oricât voi suferi, cântarea mea va fi...”

Parohia Greco-Catolică Haieu-Băile „1 Mai”

Întâlnirea familiilor și adulților din protopopiatul de Beiuș

La Biserica „Sfinții Trei Ierarhi” din Beiuș a avut loc, duminică, 30 martie a.c., **Întâlnirea Familiilor și Adulților din parohiile Protopopiatului de Beiuș**, un moment de reculegere spirituală și rugăciune în contextul Postului Mare. Aceste întâlniri protopopiale semestriale fac parte din activitatea pastorală eparhială și sunt o continuare a Întâlnirilor eparhiale anuale, având drept scop atât catehizarea, cât și comuniunea interparohială.

Întâlnirea din acest an s-a desfășurat sub îndemnul Papei Francisc, adresat în cadrul Întâlnirii Mondiale a Familiilor din 2022: „Familia este locul întâlnirii, al împărtășirii, al ieșirii din sine pentru a-l primi pe celălalt și a-i sta alături. Este primul loc în care se învață a iubi.” Preoți și credincioși din parohiile Protopopiatului de Beiuș, alături de credincioși de alte confesiuni, au răspuns invitației de a participa la acest moment de reculegere spirituală, adăpostindu-se la umbra „Crucii lui Isus”. Pentru a împărtăși această experiență și cu cei bolnavi sau aflați la distanță, evenimentul a fost transmis în direct pe grupul „BGC Beiuș” de pe platforma Facebook.

Prima parte a întâlnirii s-a desfășurat în Biserica „Sfinții Trei Ierarhi” din Beiuș. Corul bisericii „Ioan Bușieș”, împreună cu membri ai corului Asociației „Avram Iancu”, a deschis seara prin interpretarea cântării „Sus pe muntele Calvar”. Părintele protopop Zima Zorel, paroh de Beiuș, a susținut cateheza întâlnirii, urmată de celebrarea *Binecuvântării Euharistice*, oficiată

de părintele Ghiurcă Emil, paroh de Ștei, și de părintele Jitaru-Sel Anton, paroh romano-catolic de Beiuș.

În cateheză, părintele Zorel Zima a abordat tema „Euharistia și Liturghia familiei”, bazată pe un material propus de Vicariatul pentru Pastorația Familiilor și Adulților al Episcopiei de Oradea. Cateheza s-a încheiat cu o întrebare menită să provoace la reflecție: „Care este darul cel mai mare pe care o familie îl poate oferi Bisericii și societății?” Răspunsul a devenit concluzia serii, în spiritul catehezei și al adorației Sfintei Euharistii: „Cel mai prețios dar al soților este comuniunea lor, iar acest dar trebuie oferit Bisericii și societății!”

Momentul catehetic, seara penitențială și unitatea în adorația sacramentală s-au încheiat cu un timp de dialog și comuniune în sala Oratoriului „Colț de Rai”, într-o atmosferă de ospitalitate oferită de Reuniunea Mariană și cu dorința unei reîntâlniri cât mai curând.

Protopopiatul Greco-Catolic Beiuș

Vizita Părintelui Vicar cu preoții în parohia din Valea lui Mihai

Credincioșii Parohiei Greco-Catolice „Nașterea Maicii Domnului” din Valea lui Mihai au avut bucuria de a-l avea, duminică, 30 martie a.c., în mijlocul lor pe Părintele Vicar Chifor Antoniu, care a celebrat Sfânta Liturghie din Duminica a IV-a din Postul Mare, împreună cu preotul locului și cu Părintele Dobocan Ambrozio Ioan, toți trei colegi la Seminarul Teologic din Blaj. În cuvântul de învățătură susținut, Părintele Vicar a explicat momentele importante ale Sfintei Liturghii și semnificația acesteia, transmitând totodată binecuvântarea Preasfințitului Virgil Bercea.

Fiecare duminică ne oferă prilejul de a participa la Sfânta Liturghie pentru a ne uni cu Cristos, Domnul nostru, în Sfânta Euharistie. Prezența Părintelui Vicar Chifor Antoniu în Valea lui Mihai a adus în inimile enoriașilor o mare bucurie și lumină, prin frumoasele sale cuvinte de învățătură. În cadrul predicii, au fost evidențiate momentele importante ale Sfintei Liturghii și modul în care Mielul lui Dumnezeu, Domnul nostru Isus Cristos, se coboară pe Altar în mijlocul nostru. Dacă în Vechiul Testament se aducea un miel pe altar pentru jertfă, acum se jertfește însuși Isus Cristos pen-

tru noi, prin Agneț, sub forma pâinii și a vinului. Prin Sfânta Euharistie, ne hrănim cu Trupul și Sângele Celui care a murit pentru păcatele noastre, permișându-i să locuiască în noi.

De asemenea, în predica sa, Părintele Vicar a vorbit despre puterea rugăciunii și a Sfintei Euharistii, subliniind că Isus Cristos este Sfânt și Atotputernic. Cu această ocazie, înălțăm mulțumiri pentru prezența sa și pentru cuvântul de învățătură!

Pr. Vasile HOTEA

Primirea de noi membri în Reuniune Mariană Sântandrei

*„Puternică Regină,
În lume ești și-n cer
Acei ce Ți se-nchină
Sunt siguri că nu pier!”*

După ploi rodnice, în Ziua Domnului, 30 martie 2025, la Parohia Greco-Catolică „Sfinții Arhangheli Mihail și Gavril” din Sântandrei, au fost primiți noi membri în Reuniunea Mariană.

Urmând îndemnul Mariei: „Dragi copii, cu dragoste de Mamă vă rog: dați-mi mâinile voastre împreunate (în rugăciune), dați-mi inimile voastre curățate în spovedanie, iar eu vă voi conduce la Fiul Meu. Căci, copiii mei, numai Fiul Meu, cu Lumina Sa, poate înlătura suferința. De aceea nu vă temeți să umblați cu mine, căci eu vă conduc la Fiul Meu, la MÂNTUIRE.” (Mesajul Reginei Păcii și a Împăcării- Medjugorie, 18.03.2025) am participat cu toții la Sfânta Liturghie și ne-am împărtășit cu Sfânta Euharistie.

Înainte a ceremoniei de primire a noilor marianiști, președinta Reuniunii Mariane Sântandrei „Maria Imaculata” a citit un scurt istoric al Reuniunii Mariane, insistând asupra sarcinilor unui bun marianist din punct de vedere religios, caritativ, cultural și ecumenic.

Parohul locului, preotul Avram Romulus Ilie, a binecuvântat și a sfințit simbolul marianist (eșarfele albastre), diplomele pregătite, precum și darurile pentru noii membri: medalia miraculoasă și o cârtică de suflet „Inima neprihănită a Mariei”.

Cu emoție firească, președinta Reuniunii Mariane i-a prezentat pe cei 8 (opt) candidați, care în timpul candidaturii lor au dat dovadă că sunt vrednici în „urmarea Mariei” prin activitatea desfășurată anterior primirii în organizație.

Vizibil încărcăți sufletește de înălțimea momentului, ei au spus „DA” Mariei, primind-o în viața lor ca pe o MAMĂ IUBITOARE, BLÂNDĂ, BUNĂ, OCROȚITOARE și MIJLOCITOARE la Bunul Dumnezeu.

După Rugăciunea de Consfințire rostită de toți marianiștii, atât „cei noi”, cât și „...cei de demult”, tinerii au imortalizat noii marianiști, dar și pe toți participanții la acest măreț eveniment al Bisericii noastre.

Mariana ȘTEF

Dialog cultural: Modele și valori în viață

În data de 1 aprilie 2025, Liceul Greco-Catolic „Iuliu Maniu” a avut onoarea și bucuria de a găzdui un eveniment cultural de excepție sub îndrumarea Preasfinției Sale Virgil Bercea.

În cadrul evenimentului, au fost prezenți distinși autori ai volumului „Iuliu Hossu: Patru portrete”: Prof. dr. Ovidiu Ghitta – decanul Facultății de Istorie și Filosofie a Universității Babeș-Bolyai din Cluj-Napoca; Prof. dr. Ruxandra Cesereanu – Literatură Comparată, Universitatea Babeș-Bolyai din Cluj-Napoca; Gelu Hossu – scriitor și coautor al cărții „Iuliu Hossu: Patru portrete”. De asemenea, a fost prezent și părintele Hodiș Silviu, de la parohia greco-catolică din Târgu Lăpuș.

Distinși invitați au discutat despre volumul „Iuliu Hossu: Patru portrete” și au participat la un dialog interactiv cu elevii, pe tema alegerii modelelor în viață. Dezbaterile au inclus referințe la personalitatea și valorile cardinalului Iuliu Hossu, oferindu-le liceenilor o perspectivă profundă asupra importanței unor modele demne de urmat.

La acest eveniment cultural, elevii de liceu, dom-

nii profesori ai școlii noastre, precum și reprezentanți ai comunității locale s-au bucurat de prezența distinșilor invitați, apreciind dialogul interactiv și atmosfera educativă.

Mulțumim tuturor celor implicați în organizarea acestui eveniment și tuturor participanților care au contribuit la succesul său!

Prof. Bianca FERNEA

Pelerini la Jubileul bolnavilor și al profesioniștilor din sănătate

În contextul Anului Sfant, pe 5-6 aprilie a.c. are loc la Roma Jubileul bolnavilor și al profesioniștilor din sănătate. Au fost prezenți peste 20 de mii de pelerini din întreaga lume, inclusiv din România: bolnavi împreună cu familiile lor, medici, asistenți medicali, infirmieri, farmaciști, fizioterapeuți, dar și foști pacienți, studenți, voluntari sau preoți care își desfășoară misiunea în pastorația sanitară. Din Eparhia Greco-Catolică de Oradea a participat un grup însoțit de preotul Ștefan Madarasi, totodată și cadru medical. Grupul l-a avut drept ghid pe arhidiaconul Leon Cosma.

Participanții au avut ocazia să fie pelerini ai speranței, să treacă Poarta Sfântă a bazilicilor papale, să obțină indulgența plenară și să se bucure de vizitarea principalelor obiective turistice ale Cetății Eterne. Duminică, 6 aprilie a.c., au participat la Sfânta Liturghie jubiliară celebrată de E.S. Mons. Rino Fisichella, pro-prefect al Dicasterului pentru Evanghelizare din Vatican în Piața „Sfântul Petru” din Vatican. În cadrul celebrării a fost citit mesajul Papei Francisc adresat tuturor participanților la Jubileul bolnavilor și al cadrelor medicale. Cu ocazia pelerinajului jubiliar la Roma, grupul orădean a avut o întâlnire cu Excelența Sa George Bologan, ambasadorul României pe lângă Sfântul Scaun și Ordinul Suveran Militar de Malta.

Evenimentul jubiliar a început în dimineața zilei de sâmbătă, 5 aprilie a.c., cu posibilitatea tuturor participanților de a face propriul pelerinaj la Poarta Sfântă a Bazilicii „Sfântul Petru”, începând cu ora 8.00. Sâmbătă după-amiază, au fost în desfășurare „Dialogurile cu orașul” – diverse evenimentele culturale, spirituale și artistice în piețele din centrul Romei. În Piazza di Spagna, de la ora 16.00, a fost programată întâlnirea „Valoarea dăruirii și a solidarității”, organizată de Ministerul Sănătății, cu intervenții ale monseniorului Rino Fisichella, Orazio Schillaci, ministrul Sănătății, Roberto Gualtieri, primarul Romei și Francesco Rocca, prefectul regiunii Lazio. Între orele 15.00 și 18.00, la Universitatea Pontificală „Sfânta Cruce” a avut loc conferința „Hospice=Hope”, organizată de Universitatea „Campus Bio-medico” din Roma, pe tema îngrijirilor paliative. În Piazza Risorgimento din Roma, American Heart Association s-a organizat, între orele 15.00 și 17.30, un eveniment de predare a manevrelor de resuscitare cardiopulmonară, în limbile engleză, spaniolă, franceză, poloneză și germană.

„Speranța nu înșală (Rom 5,5) și ne face puternici în necazuri” a subliniat Papa Francisc în mesajul pentru Ziua mondială a bolnavului din acest an, în-

vitându-i pe profesioniștii din domeniul sănătății să se oprească pentru o clipă și să reflecte asupra prezenței lui Dumnezeu în viața lor și a celor pentru care sunt zi de zi „îngeri” ai speranței, cărora le oferă grija lor și alături de care împărtășesc Speranța.

„Dragi bolnavi, dragi frați și surori care aveți grijă de cei care suferă, în acest Jubileu aveți, mai mult ca oricând, un rol special. Să mergem împreună este un semn pentru toți, «un imn al demnității umane, un cântec al speranței» (Bula de indicțiune a Jubileului, *Spes non confundit*, n. 11), a cărui voce depășește cu mult încăperea spitalului și paturile de îngrijire în care vă aflați, stimulând și încurajând în caritate «corul întregii societăți» (ibid.), într-o armonie uneori greu de realizat, dar tocmai de aceea foarte dulce și puternică, capabilă să aducă lumină și căldură acolo unde este mai mare nevoie.”

**Biroul de Presă EGCO
Mihaela CABA-MADARASI**

Deschiderea solemnă a Anului „Cardinal Iuliu Hossu – 2025” la Zalău

Duminică, 6 aprilie, a.c., a avut loc în Sala Transilvania a Municipiului Zalău, deschiderea solemnă a Anului „Cardinal Iuliu Hossu” în Sălaj, moment ce marchează începutul unei serii de manifestări dedicate personalității și moștenirii naționale și spirituale a primului cardinal român.

Protopopiatul Greco-catolic Zalău în parteneriat cu Muzeul Județean de Istorie și Artă Zalău, Direcția de Cultură și Artă Sălaj și Inspectoratul Școlar Județean Sălaj au demarat o acțiune cu un amplu program de comemorare și redescoperire a personalității marelui ierarh, care a vizitat un mare număr de comunități sălăjene între anii (1922 – 1923) și (1943 – 1944).

Episcopul Iuliu Hossu a avut și marele rol de a fi Vestitorul Marii Uniri: la 1 decembrie 1918 a fost desemnat să dea citire „Rezoluțiunii Adunării Naționale”, la Alba Iulia. Mai apoi, între 12-14 decembrie 1918, a făcut parte din delegația care a prezentat actul Unirii Regelui Ferdinand I, la București.

În cadrul evenimentului nostru a fost lansat volumul „Greco-catolici dincolo de Cortina de Fier, Vasile Bărbat în vâltoarea secolului XX”, semnat de doamna dr. Laura Stanciu, profesor la Universitatea „1 decembrie 1918” din Alba Iulia. A fost un moment foarte apreciat de publicul prezent, mai ales că preludiul lansării a avut loc și după slujba duminicală din Biserica „Sfânta Familie”.

Episcopul Iuliu Hossu a fost preocupat mereu de vizitarea enoriașilor din parohiile greco-catolice pe care le păstora, urmărind personal activitatea pastorală din parohii. Pe durata investirii a fost prezent pe teritoriul diecezan orădean la chestiuni administrative, vizite pastorale, sfințirea unor lăcașe de cult, adunări eparhiale și protopopiale, ceremonii festive, precum și numeroase vizite canonice cu caracter pastoral. Doresc să reamintesc marele eveniment pastoral, petrecut pe data de 25 iunie 1922 prin care Parohia greco-catolică din Zalău devine sediu protopopial, act consfințit prin prezenta la Zalău a episcopului de Cluj-Gherla, Preasfințitul Iuliu Hossu.

Acțiunea lansată, ieri, denumită „Pe urmele lui Iuliu Hossu în Sălaj” este o propunere îndrăznească adresată comunităților sălăjene vizitate de Episcopul Hossu într-o perioadă dificilă din istoria României – mai precis perioada în care Sălajul istoric ce cuprinde

mai multe tracturi protopopiale era sub tutela unor grele frământări politice. Iuliu Hossu a fost mereu primit cu mare fast de autoritățile publice și de toți enoriașii.

Caravana 2025: „Pe urmele lui Iuliu Hossu în Sălaj” este o incursiune în timp prin care vom comemora împreună pe un mare înaintaș al neamului și a Bisericii românești. Ne-am propus să fim împreună, să parcurgem drumurile străbătute de Episcopul Iuliu Hossu în Sălajul istoric. Nu dorim nimic fastuos, nimic formal, nu ne simțim siliți, nu ni s-a impus, am hotărât să o facem pentru suflet.

Caravana începe din Zalău, continuăm simbolic la Băsești, de fapt mergem unde suntem primiți cu simpatie. Transmitem elanul spiritual al românilor sălăjeni de după Unirea din 1918, cultivăm pozitiv relațiile interconfesionale și interetnice, cunoașterea aspectelor religioase, culturale și sociale în memoria enoriașilor contemporani.

Parcursul orientativ al Caravanei 2025: „Iuliu Hossu în Sălaj” a conturat câteva acțiuni specifice, lunile: Mai – Iunie 2025 – Caravana pe Valea Crasnei și Barcăului (Plasa Șimleului);

iunie – iulie 2025 – Caravana în Plasa Tășnadului (Tractul Sărauadului) și Plasa Supurului; iulie – August 2025 – Caravana în Plasa Careiului și Ierului- Carei, iar în lunile septembrie – octombrie 2025 – Caravana în Plasa Zalăului – Zalău (simpozion și dezvelirea bustului)

Ne propunem rememorarea solemnă a vizitațiunilor marelui ierarh prin slujbe religioase specifice localităților vizitate (în funcție de situația parohială), lăsăm la atitudine autorităților religioase/publice de a organiza evenimentele comemorative (program, invitați speciali, slujbe religioase, etc.).

Pr. Valer PĂRĂU

Simpozion dedicat părintelui Romul Marchiș, 100 de ani de la trecerea sa la Domnul

În Biserica „Sfântul Apostol Andrei” din Carei a avut loc sâmbătă un emoționant simpozion dedicat memoriei părintelui Romul Marchiș, la împlinirea a 100 de ani de la mutarea sa în Casa Tatălui ceresc. Personalitate marcantă a vieții religioase, culturale și politice locale, părintele Marchiș a fost protopop, vicar foraneu al Careiului și senator al României Mari.

Evenimentul a fost organizat de Protopopia-tul Greco-Catolic Carei, în parteneriat cu Direcția de Cultură a Municipiului Carei, reunind clerici, istorici, oficialități și membri ai comunității locale.

Programul a debutat în interiorul bisericii, unde părintele protopop Lucian Constantin Cociorva a rostit un cuvânt de bun venit, urmat de o scurtă prezentare biografică a părintelui Romul Marchiș.

A urmat alocuțiunea Preasfințitului Virgil Bercea, Episcop de Oradea, care, pornind de la îndemnul Sf. Apostol Pavel „Cinstiți-vă înaintașii”, a elogiat personalitatea complexă a părintelui Marchiș, evidențiind devotamentul său față de Biserică, popor și valorile naționale. Eparhul a subliniat importanța de a ne lua modele fiecare dintre noi, asemeni părintelui Romul Marchiș, prin credință, curaj, corectitudine și patriotism.

Domnul Bogdan Georgescu, directorul Direcției de Cultură Carei, a vorbit despre moștenirea culturală a familiei Marchiș și rolul acesteia în promovarea valorilor careiene, punctând contribuțiile editoriale ale membrilor familiei.

În continuare, dr. Viorel Câmpianu, directorul Bibliotecii Județene Satu Mare, a prezentat lupta părintelui Romul Marchiș pentru afirmarea identității religioase și naționale în contextul istoric dificil al anilor 1918–1919.

Corul Schola Cantorum al Seminarului Greco-Catolic „Sfinții Trei Ierarhi” din Oradea (dirijor pr. Vicerector Patrik Nagy) a susținut un moment muzical înălțător, urmat de oficierea unui parastas în memoria celui comemorat.

La ieșirea din biserică, participanții au putut studia documente, înscrisuri și publicații legate de viața și activitatea părintelui Romul Marchiș.

În curtea bisericii a avut loc dezvelirea și sfințirea bustului părintelui Marchiș, în prezența autorităților locale și județene, care au transmis mesaje de respect și recunoștință pentru moștenirea acestui vrednic slujitor al neamului. Opera a fost realizată de sculptorul Deák Árpád.

Romul George Marchiș s-a născut la 18 decembrie 1865, în localitatea Homorodu de Mijloc, în familia preotului George Marchiș și a Iuliei Vultur. A urmat școala primară și gimnaziul la Carei, iar studiile liceale le-a făcut la Oradea, Brașov și Sibiu. A urmat apoi teo-

logia la Seminarul Romano-Catolic din Satu Mare, pe care l-a absolvit în anul 1888. S-a căsătorit cu Elisabeta Sarkadi, iar la 18 aprilie 1889 a fost hirotonit preot. Prima parohie în care a slujit a fost la Virtiș (actualmente în Ungaria), apoi a fost transferat în parohia Tămaia, satul natal al tatălui său, unde a finalizat construcția bisericii care există și astăzi (în prezent, aparținând Bisericii Ortodoxe). În anul 1908 a fost numit paroh și protopop la Carei, iar în 1909 a devenit arhidiacon al părților sătmărene, urmând astfel în funcție tatălui său.

La 18 noiembrie 1918 a fost ales președinte al Consiliului Național Român – Cercul Carei, precum și Vicar Foraneu al nou-înființatului Vicariat Național din Carei. Patriotismul său a fost recunoscut prin alegerea ca membru al Marelui Sfat Național la 1 decembrie 1918, contribuind astfel la înfăptuirea Marii Uniri.

După Unire, a fost ales senator în Parlamentul României. La 30 decembrie 1918, l-a întâmpinat în gara din Carei pe Generalul Henri Berthelot, căruia i-a prezentat, în limba franceză, suferințele românilor din zonă. La 20 februarie 1919 a fost arestat, fiind eliberat pe 27 aprilie 1919, odată cu sosirea la Carei a delegației conduse de Iuliu Maniu. Implicat activ în viața culturală, a fost casier al Despărțământului Sătmăr-Ugocea al Astei și președinte al Reuniunii Învățătorilor Greco-Catolici din Arhidiaconatul Sătmăr, organizație înființată de tatăl său. La 25 septembrie 1923, Fericitul Episcop Valeriu Traian Frențiu l-a numit Vicar Foraneu pentru Arhidiaconatul Sătmărului.

A trecut la cele veșnice la 4 aprilie 1925, fiind înmormântat la Carei, alături de ceilalți membri ai familiei sale, inclusiv tatăl său, preotul George Marchiș. Din păcate, mormântul său a fost distrus în timpul regimului comunist, dar memoria lui rămâne vie prin faptele și idealurile pentru care a luptat.

Lansarea cărții „Greco-catolici dincolo de Cortina de Fier. Vasile Bărbat în vârtoarea secolului XX”

Joi, 3 aprilie a.c., a avut loc, în Cetatea Oradea, lansarea cărții „Greco-catolici dincolo de Cortina de Fier. Vasile Bărbat în vârtoarea secolului XX”, scrisă de Laura Stanciu (Ed. Mega, Cluj, 2025). Evenimentul, organizat de Muzeul Țării Crișurilor Oradea – Complex Muzeal, în colaborare cu Primăria Municipiului Oradea, Consiliul Județean Bihor și Universitatea din Oradea, s-a bucurat de prezența autoarei și a Preasfinției Sale Virgil Bercea, episcop greco-catolic de Oradea. Au participat oameni de cultură, profesori, locuitori ai urbei, preoți din Eparhia de Oradea, elevi și cadre didactice ale Liceului Greco-Catolic „Iuliu Maniu”, studenți teologi ai Seminarului Greco-Catolic orădean.

Cartea a fost prezentată de prof. univ. dr. Gabriel Moisa, profesor de istorie și manager al Muzeului Țării Crișurilor Oradea, care a subliniat că această lucrare are „o încadrare istoriografică riguroasă și o prezentare acurată a contextului istoric din perioada 1945–1946, urmată de o epocă cumplită din istoria României, în care rădăcinile societății românești au fost rupte brutal”. A fost redusă la tăcere una dintre cele mai solide structuri din Transilvania – Biserica Greco-Catolică –, al cărei rol „a fost determinant și covârșitor în constituirea națiunii române și în mișcarea de reîntoarcere națională”, a adăugat istoricul.

Lucrarea amintește de „Cortina de Fier”, despre care vorbea și premierul britanic Winston Churchill, la 5 martie 1946, prin cuvintele: „De la Stettin, la Marea Baltică, până la Trieste, la Marea Adriatică, o cortină de fier s-a coborât de-a curmezișul continentului european”, precum și de suprimarea Bisericii Române Unite cu Roma, impusă în 1948 de regimul comunist.

„(...) Preotul Vasile Bărbat a făcut parte din «ultima serie» de bursieri care au plecat «la timp» în Occident. Toți au făcut cinste Bisericii Greco-Catolice, fără a se rupe vreodată total de România. Este un destin special, iar readucerea sa în fața noastră ne arată ce s-a întâmplat cu toți cei care au mers acolo. Toți au avut cam același destin, tipologia a fost aceeași. A murit la vârsta de 38 de ani, având un «destin crunt», am putea spune. A fost o personalitate care s-a implicat activ în exilul greco-catolic, dedicându-se studiului și arătându-ne rolul teologului în Biserică, explicând totodată de ce acest rol a fost mai mult sau mai puțin agreat.”

La rândul său, autoarea Laura Stanciu a vorbit, la Oradea, despre menținerea identității greco-catolice, atât în țară, cât și în diaspora acelor vremuri, despre relația dintre exil și „Biserica Tăcerii”, dar și despre modul în care a realizat această carte – din dorința de a aduce la lumină poveștile mai puțin cunoscute ale istoriei.

Preotul iezuit Vasile Bărbat, plecat din România cu mari speranțe, la 27 martie 1947, spre Roma, a fost un pilon central în acest sens. Deși trăind în exil, a reușit

să păstreze și să promoveze tradițiile Bisericii Greco-Catolice, integrându-le cu cele ale ordinului iezuit într-un mod echilibrat – fără a le împăca forțat, ci arătând cum s-au susținut reciproc. Laura Stanciu consideră această sinteză între cele două tradiții ca având un rol important în modernizarea structurilor instituționale ale Bisericii răsăritene.

Vasile Bărbat a fost un tânăr preot care, în ciuda opresiunii, a reușit să ajungă în Occident ca bursier și să contribuie la studiul teologic. În exil, el a păstrat legătura cu tradițiile greco-catolice și a devenit un model de seriozitate, muncind cu dăruire în pofida tuturor dificultăților. Cartea pune în lumină un tânăr care, deși a avut un destin tragic, a rămas un simbol al dăruirii și integrității în fața adversității. Prin această lucrare, autoarea subliniază importanța de a avea modele de urmat în viață:

„Dacă veți avea bunăvoința să o citiți, iar câte ceva din candoarea și bunăvoința părintelui Vasile Bărbat le veți regăsi în carte, înseamnă că mi-am făcut treaba. Vă doresc să descoperiți un tânăr remarcabil și un om care, în ciuda epocii, poate fi un model astăzi: de seriozitate, în structura muncii foarte clar conturată, și o persoană care nu inhibă, care arată că se poate, pornind de jos, să îți faci treaba și, până la urmă, să fii fericit.”

Făcând referire și la alte destine similare, Preasfinția Sa Virgil Bercea a evidențiat faptul că „este fundamental să rămânem noi înșine, să ne formăm în viață modele care pot să ne dea sens. Având aceste rădăcini, putem să mergem înainte, căci ceea ce contează cu adevărat rămâne în istorie: persoanele de caracter, acestea rămân.”

„Vasile Bărbat a fost o coloană intelectuală, o minte strălucită, un preot sfânt, un român și un sâncelean adevărat, doar că moartea l-a răpus prea devreme... Laura Stanciu, printr-un efort considerabil, ni-l restituie și îi împlinește visul, doar că altfel” – scrie Preasfinția Sa Virgil Bercea în postfața acestei cărți, care așteaptă să fie citită de dumneavoastră!

**Biroul de Presă EGCO
Mihaela CABA-MADARASI**

Simpozionul „Iosif Vulcan” la Casa memorială de la Holod

Pe 31 martie 2025, Preasfinția Sa Virgil Bercea a participat la Simpozionul „Iosif Vulcan”, organizat la Casa Memorială care îi poartă numele, în localitatea Holod. Evenimentul, dedicat comemorării a 184 de ani de la nașterea lui Iosif Vulcan, a fost un prilej de îmbogățire spirituală și culturală pentru toți cei prezenți.

Simpozionul a fost moderat de Tatiana Șinca, directorul Școlii Gimnaziale „Iosif Vulcan” din Holod, alături de George Marius Șinca. Participanții s-au bucurat de momentele oferite de copiii de la școala din Holod, care au contribuit la program prin recitaluri. De asemenea, la eveniment a fost prezentă familia Vulcan, venită special din Șinca Veche, județul Brașov.

Manifestarea a debutat cu un scurt moment muzical, urmat de discursul Preasfinției Sale Virgil Bercea: „Mă bucur nespun că suntem astăzi aici, la Casa Memorială „Iosif Vulcan”, împreună. Această casă prinde din nou viață. Doresc să o felicit în mod special pe doamna directoare, deoarece dumneavoastră, cei prezenți aici, împreună cu părintele paroh, reușiți să redați acestei case energia trecutului. Viața merge înainte, iar acești copii care îi pășesc pragul vor înțelege rădăcinile lor: de unde venim, cine suntem și încotro mergem. Vă îndemn să continuați organizarea acestor evenimente și vă mulțumesc că ați venit la Holod pentru a-l aniversa pe Iosif Vulcan chiar în locul în care s-a născut. Fie ca ceea ce facem astăzi și ceea ce se va

continua aici, la Casa Memorială „Iosif Vulcan”, să dea sens vieții și înțelepciunii noastre.”

A urmat discursul părintelui paroh Ioan Tătar: „Astăzi, la 184 de ani de la nașterea lui Iosif Vulcan, ne aflăm nu doar într-o casă memorială, ci pe o punte vie între trecut și viitor. În acest loc încărcat de istorie celebrăm un om care a înțeles că literatura și cultura sunt coloanele vertebrale ale identității noastre naționale. Într-o lume în continuă schimbare, mesajul său rămâne mai actual ca niciodată. Comunitatea Vulcan vă invită să transformăm acest simpozion într-un laborator viu, plin de idei.”

În cadrul simpozionului au luat cuvântul și dl. Miron Beteg, reprezentant al Revistei de cultură „Familia”, scriitorul dr. Ioan F. Pop, precum și alți invitați de seamă.

**Biroul de Presă EGCO
Cristian CIULEA**

Cu Isus pe Calea Crucii

Lacrimă în memoria timpului, calea dinspre întuneric spre lumină – Drumul Crucii a fost rememorat și în acest an, la Sanctuarul Eparhial „Maica Domnului” din Oradea.

Cu mic, cu mare, credincioșii însoțiți de Preasfințitul Virgil Bercea, de frații franciscani și de mai mulți preoți din Eparhia de Oradea, au refăcut Calea Crucii într-o procesiune emoționantă.

Îmbrăcați în costume speciale și cu multă căldură în suflete, copiii și tinerii de la Oratoriul Sfântul Francisc de Assisi, îndrumați de Fr. Mihai Dumea, Pr. Gabriel Pal și Pr. Ionuț Cherecheș, au încercat să ilustreze cât mai bine imaginea drumului pe care, purtându-și Crucea, Isus Cristos s-a îndreptat spre răstignire. Pornind de la momentul judecării lui Isus, prin meditațiile rostite cu smerenie la toate cele 14 stări, ne-am apropiat mai mult de Isus, de patimile Lui, de taina răstignirii și morții Sale și am înțeles mai bine importanța crucii în viața fiecărui om, amintindu-ne că nu suntem singuri în suferință, căci prin răstignirea Sa,

Isus vindecă rănilor datorate păcatelor noastre.

„Dacă vrea cineva să vină după mine, să se lepede de sine, să-și ia crucea în fiecare zi și să mă urmeze”..... Așadar, să ne răstignim și noi păcatele și să ne rugăm ca Săptămâna Patimilor să fie și să devină pentru fiecare dintre noi, un urcuș spre Înviere, cu dragoste și credință în Cristos.

Carla MARIN

Simpozion: „Iosif Vulcan, permanența unei vocații”

În data de 31 martie se împlinesc 184 de ani de la nașterea lui Iosif Vulcan (1841- 1907), prilej cu care Muzeul Țării Crișurilor Oradea – Complex Muzeal împreună cu Episcopia Greco-Catolică de Oradea și în parteneriat cu Consiliul Județean Bihor și Primăria Municipiului Oradea a organizat un Simpozion dedicat cărturarului bihorean, intitulat Iosif Vulcan, permanența unei vocații. Acesta a avut loc luni, 31 martie, a.c., ora 17.00, la sediul Muzeului Memorial „Iosif Vulcan” (str. Iosif Vulcan, nr. 16).

În deschidere a luat cuvântul prof. univ. dr. Gabriel Moisa, Managerul Muzeului Țării Crișurilor Oradea – Complex Muzeal, iar personalitatea și activitatea literară a lui Iosif Vulcan au fost evocate de către P.S.S. Virgil Bercea, Episcop greco-catolic de Oradea, conf. univ. dr. Florin Ardelean, Facultatea de Științe Politice și Științele Comunicării, și dr. Ioan F. Pop, custodele muzeului vulcanian.

„Spirit iluminist și înflăcărat promotor literar, Iosif Vulcan a contrapus vicisitudinilor istorice redate apărării limbii și ale creativității în diverse registre spirituale. De numele lui sunt legate mai ales două mari înfăptuiri care au marcat în moduri diferite evoluția ulterioară a întregii literaturi române: întemeierea revistei Familia și debutul lui Mihai Eminescu în paginile acesteia. La care se mai pot adăuga și preocuparea

pentru constituirea unui teatru de expresie românească în spațiul transilvan, unul care să pătrundă în toate straturile sociale, dar și interesul pentru culegerea și valorificarea folclorului autohton. Generozitatea și spiritul său altruist s-au concretizat în paginile revistei Familia, revistă născută din dorința patronului și editorului ei de a sprijini dezinteresat limba, literatura și cultura română. Timp de aproape patruzeci și doi de ani această revistă privată a devenit fermentul care a stimulat spiritualitatea românească în toate formele ei, făcând pedagogia bunelor practici ale vieții, publicând multe din condeiele acelei perioade și evidențiind personalitățile cele mai relevante. Întreaga sa activitate și vocație le-a mobilizat pentru a permanentiza proiectul de suflet al vieții sale – limba și literatura română” (Ioan F. Pop).

Sesiune de comunicări științifice studențești: „Să înțelegem lumea în care trăim” – ediția II-a

„Este mult mai greu de înțeles lumea în care trăim decât lumea care a trecut. Ceea ce a fost putem interpreta din punct de vedere istoric, iar istoricii buni reușesc să pătrundă și să descifreze tainele istoriei, pe când lumea în care trăim este tot mai fluidă” (cf. Zygmunt Bauman), a subliniat Preasfinția Sa Virgil Bercea, episcop greco-catolic de Oradea, vineri, 4 aprilie a.c., în deschiderea celei de-a doua ediții a Sesiunii de comunicări științifice studențești, organizată la Oradea de Asociația Studențească „Coriolan Tămăian”, în colaborare cu Departamentul Oradea al Facultății de Teologie Greco-Catolică din cadrul Universității „Babeș-Bolyai” și Seminarul Teologic Greco-Catolic „Sfinții Trei Ierarhi Vasile, Grigore și Ioan”. Evenimentul s-a desfășurat în perioada 4–5 aprilie, în *Aula Magna* a Seminarului.

Inițiativa, intitulată „Să înțelegem lumea în care trăim” (ediția a II-a), a reunit participanți din diverse domenii, care explorează teme actuale din teologie, filosofie și știință. Lucrările prezentate, atât fizic, cât și *online*, au oferit perspective critice asupra provocărilor contemporane precum: funcționarea inteligenței artificiale moderne, teoria gender, etica în tehnologie, binele comun – coercitiv versus dialogic, literatura minorităților

etnice, prefiruri ale teologiei publice contemporane, idealul moral și autoexprimarea postmodernă. De asemenea, au fost

propușe incursiuni teologice în învățăturile Sfântului Atanasie cel Mare, ale Sfântului Augustin, precum și în modele de interpretare universală a Scripturii.

„Într-o lume marcată de lipsa unei autorități morale și de lipsa reperelor, intrând în istorie reușim să regăsim puncte stabile; altfel, navigăm pe o mare tulbură...” – a mai afirmat episcopul, felicitând profesorii și studenții greco-catolici din Oradea pentru tenacitatea cu care continuă această inițiativă.

Lucrările sesiunii au fost moderate de studenții Dragoș Tomescu și Sergiu Lăpăduș.

Biroul de Presă EGCO
Mihaela CABA-MADARASI